

Homenatge a
Josep Maria Folch i Torres
(1880-1950)

JOSEP MARIA FOLCH I TORRES

El dia 15 de desembre de 1950 moria a Barcelona l'escriptor català Josep Maria Folch i Torres. Havia nascut a la mateixa ciutat, en una casa del Portal de l'Àngel, el 29 de febrer de 1880, d'una família en la qual cinc germans havien de distingir-se en el conreu de les lletres catalanes.

L'any 1901, jove dependent d'una botiga barcelonina, Josep Maria Folch i Torres ja estrenava, al Tívoli, una opereta, «Trista Aubada»; l'any 1903, els Jocs Florals de Barcelona li premiaven una narració, «Antònia», i el 1904 guanyava la Copa Artística amb una novella, «Ànimes blanques». És l'inici d'una vocació de novel·lista, que donarà, amb obres com «Aigua avall», «Lària», «L'ànima en camí», «Una vida» i «Joan Endal», tot un seguit d'obres que testimonien d'una preocupació pel fet social, per la psicologia infantil, per les realitats del nostre poble, i auguren una brillant carrera d'escriptor. Després de casar-se amb Maria Camarasa i de fundar així una llar que serà exemplar i nombrosa, l'editor Baguñà, que ha pogut comprovar, a la redacció del «Cu-Cut...», la capacitat de treball i el talent literari de Folch i Torres, li encomana la direcció del setmanari infantil «En Patufet», fundat pel folklorista Aureli Capmany, i dirigit després per Josep Morató. Aquesta responsabilitat canviarà, potser, l'orientació del novel·lista i, en tot cas, ens donarà el Josep Maria Folch i Torres que, durant prop de trenta anys, durà el pes de la confecció del popular setmanari infantil. Dues generacions de catalans —d'infants catalans que no han après de llegir i escriure a l'escola— aprendran a conèixer i estimar la nostra llengua a través de les pàgines d'«En Patufet», de les «Pàgines viscudes» que, cada setmana —la darrera fou datada del darrer dia de l'any 1938— oferiran als lectors infantils un alligonament, una distracció, un motiu de fe i d'esperança, a través de les novel·les que, com a fulletó, Folch i Torres publica en el setmanari, a través de les obres de teatre que, per a completar aquella tasca educativa i de diversió, estrena al Coliseu Pompeia, al Romea o al Novetats.

L'Agrupació Dramàtica de Barcelona, en tributar aquest homenatge a Josep Maria Folch i Torres, ha pensat, sobretot, en l'autor dramàtic que creava, *ex nihilo* pot dir-se, el nostre teatre infantil. De «La xinella preciosa» a «El rei que no reia», passant pels èxits centenaris de «La Ventafoes», «Les aventures d'en Massagran» i els «Pastorets» que són l'ineludible acompanyament de les setmanes nadalenques, Folch i Torres sabé dur a l'escena uns personatges i unes trames, simples però efectius, que fan i faran riure i plorar els nostres infants.

Amb «Les aventures de Massagran» transposició escènica d'una afortunada novella per a infants, Josep Maria Folch i Torres aconseguia un dels seus més grans encerts d'autor teatral. Els personatges i les escenes d'aquesta obra evoquen en la nostra imaginació els dibuixos del gran Junceda, que il·lustrava la novella, i les pàgines esgrogueïdes de la col·lecció tantes vegades fullejada per pares i fills, d'«En Patufet».

Rafael Tasis
Secretari de l'A.D.B.

«L'ESQUIROL»
secció de teatre infantil de
l'AGRUPACIO DRAMATICA DE BARCELONA
presenta

Les aventures d'En Massagran
rondalla escènica en quatre actes de
JOSEP MARIA FOLCH I TORRES

PALAU DE LA MUSICA CATALANA
desembre 1961 – dies 14 (nit) 17, 24 i 27 (tarda)

REALITZACIO

MASSAGRAN, Joaquim Canals

TON, Miquel Gimeno

TONETA, Adelaida Espinal

MARTINETA, Griselda Barceló

SIMFOROSA, Natàlia Solernou

ADELAIDA, Anna M.ª Sintes

SENYOR PERE, Manuel Rodés

DIDA, Maria Rosa Fàbregas

DIDOT, Jordi Tovies

MARTÍ, Alexandre Ayxelà

CAPITA, Rafael Vidal

CONTRAMESTRE, Joaquim Vidiella

CUINER, Carles Sala

ESQUIMAL I, Jordi Salvatella

ESQUIMAL II, Antoni Olivares

KARAMIKA, Núria Picas

KOKASECA, Lluís Bosch

SUKAKOKA, Tomàs Larcada

TRIPALLOCA, Alexandre Ayxelà

MAIA, Immaculada Genis

BABI, Pep Boldú

PEROLET, Joan Zanni

Mariners, Esquimals, Negres

Conjunts, coreogràfics

BALLETS DE CATALUNYA

GRUP CORAL DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

Escenes de conjunt

TEATRE VIU DE L'A.D.B.

Coreografia

JOAN COMAS

Motius corals

JOSEP M.ª PARELLADA

Collaboració especial

OSWALD CARDONA

Assessoraments plàstics

MERCÈ LLIMONA

Regiduria d'escena

ANTONI BACHS

Organització

CONXA REBULL

I CARLOTA SOLDEVILA

Decoracions i figurins

FABIA SLEVIA

Direcció

FREDERIC RODA

Durant el Curs 1961-1962, l'Agrupació Dramàtica de Barcelona i la seva Secció de Teatre Infantil, «L'ESQUIROL», organitzen un Homenatge a la memòria de la persona i l'obra de Josep Maria Folch i Torres.

1 CAMPANYA D'ESTÍMUL I DOTACIÓ D'UN TEATRE INFANTIL CATALÀ

2 MONUMENT COMMEMORATIU DE JOSEP MARIA FOLCH I TORRES

3 CONCURS INFANTIL DE DIBUIXOS

Premi al millor dibuix inspirat en «Les aventures d'En Massagran».

Premi al millor dibuix de tema lliure.

Premi al millor conjunt de dibuixos presentat per un Grup Escolar o Escola.

Jurat: Josep Amat, Joan Cortès, Ramon Folch i Camarasa, Francesc Galí, Mercè Llimona, Josep Mompou, Josep Obiol, Joan Rebull, Ferran Soldevila.

4 INICIATIVES DIVERSES

COL·LABOREU A AQUEST HOMENATGE
A JOSEP MARIA FOLCH I TORRES

*Adreceu-vos a l'A.D.B. - Montcada, 20
Palau Dalmases*

IMMEDIATES ACTIVITATS DE L'A.D.B.

«L'ESQUIROL»

Secció de Teatre Infantil

1962. Dia 13 de gener:

«EL SECRET DEL REI MIDAS»
de *Carme Suqué*

Dia 4 de febrer:

«L'ILLA DEL TRESOR»
de *R. L. Stevenson*
(adaptació *R. Fuster Rabés*)

Dia 18 de febrer:

«LA CAPUTXETA VERMELLA»
de *Josep Vallverdú*

En estudi

«LA CAPUCINA»

«ELS TRES NASSOS LLARGS»

V CICLE DE TEATRE

1962. Dia 24 de gener:

«LA VIDA D'UN HOME»
de *Feliu Aleu*

Dia 21 de febrer:

«CALPÚRNIA»
d'*Alfred Badia*

Dia 4 d'abril:

«LA VISITA DE LA VELLA DAMA»
de *F. Dürrenmatt*

Dia 16 de maig:

«ULISSES A L'ARGÒLIDA»
de *N. Rubió Tuduri*

«FEDRA»
de *Maria Novell*

Dia 6 de juny:

«LA SIMBOMBA FOSCA»
de *Baltasar Porcel*

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

HOMENATGE A JOSEP MARIA FOLCH I TORRES

CONCURS DE DIBUIXOS INFANTILS

CARTELL

1. En homenatge a la memòria de Josep Maria Folch i Torres, la Secció de Teatre Infantil de l'Agrupació Dramàtica de Barcelona convoca un
Concurs de dibuixos infantils.

2. Hi poden concórrer tots els infants, fins els 12 anys i utilitzar qualsevol
Material gràfic.

3. Temes:

Dibuixos inspirats en Les aventures d'En Massagran.

Dibuixos de tema lliure.

4. Termini d'admissió: Fins el dia 30 de gener de 1962, es deuen remetre els originals a A.D.B., Montcada, 20.
5. Jurat: Josep Amat, Mercè Llimona, Joan Cortès, Josep Mompou, Ramon Folch i Camarasa, Josep Obiols, Francesc Galí, Joan Rebull, Ferran Soldevila.
6. Premis: Un lot de material deportiu al guanyador del tema «Massagran».
Un lot de joguines al guanyador del tema «Lliure».
Un lot editorial a l'Escola o Grup Escolar guanyador del tema «Conjunt».

HOMENATGE A JOSEP MARIA FOLCH I TORRES

Catalunya està en deute amb Josep Maria Folch i Torres. La seva tasca d'escriptor, que d'ençà de la seva joventut es posava al servei de la nostra literatura, esdevenia ben aviat, a través de les pàgines del popular setmanari infantil «En Patufet», de les seves novel·les i narracions curtes, de les seves diverses iniciatives, i de les seves obres de teatre, que en realitat creaven a l'escena catalana el gènere infantil, un dels instruments més eficaços gràcies al qual la joventut catalana aprendia de llegir i escriure en català i adquiria una formació espiritual inapreciable.

A través de més de trenta anys d'una tasca constant, Josep Maria Folch i Torres feia riure, plorar, sentir i pensar dues generacions de catalans. I si avui enyorem per als nostres infants aquelles historietes, aquells llibres, aquelles comèdies que posaven llum d'il·lusió i de joia a la nostra infantesa, hem de reconèixer que l'obra de Josep Maria Folch i Torres resta, en la seva major part, vàlida per als infants i els adolescents d'avui com ho fou per als de fa trenta o quaranta anys.

Voldríem avui fer palès aquest deute de gratitud que tots tenim contret envers l'autor inoblidable de «La Ventafocs», creador de tants tipus que han esdevingut llegendaris en la nostra literatura infantil, com són en Bolavà, en Massagran, en Tupinet o en Pere Violet, sense comptar els rabadans que animen la versió més popular dels tradicionals «Pastorets» del nostre teatre nadalenc.

Aquest homenatge al qual us convidem podria consistir en una subscripció popular, l'import de la qual serviria per a crear a Barcelona un parc infantil dedicat a la memòria de Josep Maria Folch i Torres que duria el seu nom, i en el qual podria haver-hi, ultra una biblioteca infantil on hi hauria, és clar, les obres del nostre enyorat autor, una estela que recordés el seu nom i els títols principals de les seves produccions. També podria servir aquesta subscripció per a encoratjar, amb premis i subvencions, els esforços per tornar al teatre català per a infants la vitalitat i el prestigi que un dia li donava Folch i Torres.

Barcelona, 1 de desembre de 1961

Agustí Duran i Sanpere Alexandre Galí Néstor Luján

Antoni Llonch Josep Llongueras Jeroni de Moragas

Agustí Pedro Pons Josep M.^a Pi Suñer Tomàs Roig i Llop

José M.ª Roig i Raventós Ferran Soldevila

Joan Triadú Pere Vergés

Maria Borràs de Cruzet Mercè Llimona de Escalas

Conxa Rebull Carlota Soldevila de Goig Regina Tayà de Solà Cañizares

Montserrat Tusell de Millet.

Adreceu-vos a «L'ESQUIROL» de l'A.D.B. - Montcada, 20 - Palau Dalmases.